

Projektet Skriftbruk i arbetslivet var ett treårigt forskningsprojekt som finansierades av Vetenskapsrådet och leddes (från och med den 3 mars 2003) från Humanistiska institutionen vid Örebro universitet. Verksamhet bedrevs också vid Institutionen för nordiska språk vid Stockholms universitet och vid Svenska språknämnden (senare Språkrådet).

Projektets syfte var enkelt uttryckt att beskriva det skrivande och läsande som ingår i arbetsdagen i en rad vanliga yrken i samhället. Vi gjorde bland annat fallstudier inom vården, byggnadssektorn och handeln. Beskrivningen utgick dels från observationer av arbetet och arbetsplatsen, dels från analyser av de texter vi mötte.

Projektmedarbetare var Per Ledin (projektledare), Olle Josephson och Anna-Malin Karlsson som alla vid tiden för projektets början arbetade vid Institutionen för nordiska språk vid Stockholms universitet.

Publikationer

Bok

Karlsson, Anna-Malin. 2006: *En arbetsdag i skriftsamhället. Ett etnografiskt perspektiv på skriftanvändning i vanliga yrken*. Småskrift från Språkrådet. Stockholm: Norstedts Akademiska Förlag.

Rapporter och uppsatser

(Rapporter från projektet Skriftbruk i arbetslivet ISSN 1652-8107)

2. Karlsson, Anna-Malin. 2003: *Skrift och texter på bygget. En undersökning av vad och hur några byggnadsarbetare läser och skriver, verbalt och visuellt, i sitt arbete*.

Länk till fulltext i Diva:
<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:uu:diva-172926>

3. Karlsson, Anna-Malin. 2003: *Med bilen som kontor. Om en lastbilsförarens skriftbruk, texter och skriftbruksmiljöer*.

Länk till fulltext i Diva:
<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:uu:diva-172920>

4. Meilink, Johanna. 2004: *Skriftbruket på en förskola. En undersökning av vad och hur en förskollärare skriver och läser i sitt arbete*. (C-uppsats i svenska skriven i anslutning till projektet.) *

5. Sundstedt, Martin. 2004: *Det papperslösa kontoret - myt eller verklighet. En fallstudie av skriftbruket i ett IT-yrke*. (C-uppsats i svenska skriven i anslutning till projektet.) *

6. Karlsson, Anna-Malin. 2004: *Varor och tjänster. Om skriftbruk i butiken.*

Länk till fulltext i Diva:
<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:uu:diva-25595>

7. Svensson, Tomas. 2005: *Skriftbruk på en bilverkstad. En studie av en fordonsmekanikers användning av text under en dag.* (C-uppsats i svenska språket skriven i anslutning till projektet.) *

Östman, Staffan, 2005: *Skriver städaren? En städares skriftbruk under en arbetsdag.* (C-uppsats i svenska som andraspråk från Humanistiska institutionen, Örebro universitet.) *

* Kontakta Anna-Malin Karlsson (anna-malin.karlsson@su.se) om du vill ha rapporten.

Artiklar

Karlsson, Anna-Malin & Ledin, Per. 2004: "Människor och ting. Om skriftens roll på äldreboendet och på bygget." I: Melander, Melander Marttala, Nyström, Thelander & Östman (red.): *Svenskans beskrivning* 26. Uppsala: Hallgren & Fallgren. S. 134-145.

Josephson, Olle. 2004: "I stället för nynorska. Folk rörelser, modernitet och skriftkultur - ett svenskt perspektiv." I: Berge, Kjell Lars, Gedde Dalh, Trine & Walton, Stephen (red.): *Skriftkultur*. Sakprosa nr 10. Oslo: Institutt for nordistikk og litteraturvitenskap, Oslo universitet". S. 43-57.

Karlsson, Anna-Malin. 2004: "Skriften och makten". *Språkvård* nr 2 2004. S. 30-34.

Karlsson, Anna-Malin. 2004: "How to build a house from reading a drawing – Professional and popular mediations of construction." *Visual Communication* 3(3) 2004. S. 251-279.

Karlsson, Anna-Malin. 2004: "'Vad vill vi att kunden ska köpa?' En diskursanalytisk studie av identifikationsmöjligheter i texter för butiksanställda." I: *Språk och stil* NF 14, 2004. S. 63-88.

Karlsson, Anna-Malin. 2005: "Skrivprocesser i arbetslivet: fylla i, klottra, anteckna, pricka av..." I: *Svenskläraryrskrift 2004*. Stockholm: Natur och kultur. S. 91-107

Karlsson, Anna-Malin. 2005: "Goods, services and the role of written discourse." I: Gunnarsson, Britt-Louise (red.): *Communication in the Workplace*. Tefa nr 42. Uppsala: Uppsala universitet. S. 91-104.

Karlsson, Anna-Malin. 2005: "Variation as text politics. Five store texts and their roles in the new work order" I: Berge, Kjell Lars & Maagerø, Eva (red.): *Semiotics from the North. Nordic approaches to systemic functional linguistics*. Oslo: Novus. S. 85-98.

Karlsson, Anna-Malin. 2006: "Reading to be independent, writing to be controlled? Roles and literacies offered to workers in modern organisations" Paper (manus) till workshopen *Changing Literacies in the Knowledge-Based Economy?* i Lancaster 4-5 maj, 2006.

Karlsson, Anna-Malin. 2007: "Att se det vardagliga i ny belysning. Om skriftbruk i arbetslivet." *Språkbruk* nr 2 2007. S. 3-9.

Karlsson, Anna-Malin. 2009: "Positioned by Reading and Writing. Literacy Practices, Roles, and Genres in Common Occupations". *Written Communication* 26:1.

Övriga skriftetnografiska undersökningar med anknytning till projektet

Om skriftbruk i hemmet

Norlund Shaswar, Annika, 2006: *Tretton dagars skrivande. En undersökning av de skrivhändelser som äger rum samt de texter som produceras i ett tvåspråkigt hem.* (D-uppsats i svenska med inriktning mot svenska som andraspråk från Institutionen för litteraturvetenskap och nordiska språk, Umeå universitet.)

> [Länk till fulltext i Diva, Umeå universitet](#)

Föredrag

Svenskans beskrivning 26, Uppsala universitet, 25-26 oktober 2002.

- Anna-Malin Karlsson & Per Ledin: *Tiden och rummet - om skriftens roll på äldreboendet och bygget.*

Svenskämnet som demokratiämne, Örebro universitet, 5 november 2003.

- Per Ledin: *Skolans skriftspråkliga rum - arenor för demokratiskt erfارande? Ett arbetslivsperspektiv.*

Öppen föreläsning vid Stockholms universitet, 30 november 2003.

- Anna-Malin Karlsson: *Vad läser en betongarbetare? Om textanvändning i några vanliga yrken.*

Högre seminariet vid Institutionen för nordiska språk, SU, 24 mars 2004.

- Anna-Malin Karlsson: *Skrift i butik. Några resultat och funderingar från en fallstudie.*

"Conference on communication in the workplace", Uppsala universitet, 6 april 2004.

- Anna-Malin Karlsson: *Goods, services and the role of written discourse - some results from the project Literacy Practices in Working Life.*

Svenskans beskrivning 27, Växjö universitet, 14-15 maj 2004.

- Anna-Malin Karlsson: *Hur kan man jämföra en byggnadsritning, en fraktsedel och ett kvitto? En diskussion utifrån några textanalyser från projektet Skriftbruk i arbetslivet.*

- Per Ledin: *Att analysera tabeller. Några tankar utifrån Hallidays sociosemiotik.*

Seminarium vid Institutionen för nordiska språk, Tammerfors universitet, 21 september 2004.

- Anna-Malin Karlsson: *Rader, kolumner och rutor - om arbetslivets vanligaste texttyper*

Högre seminariet vid Institutionen för nordiska språk, Uppsala universitet, 6 oktober 2004.

- Anna-Malin Karlsson: *Butikens texter. Typologier och utgångspunkter för analys.*

Skriftens olika skepnader, höstsymposium för Föreningen för nordisk filologi i Helsingfors, Finland, 22 oktober 2004.

- Anna-Malin Karlsson: *Veckobrevet, jultaktiken och butiksbiträdets identiteter. Om text och arbete i den nya ekonomin.*

Språk på tvärs. ASLA:s höstsymposium på Södertörns högskola, 11 november 2004.

- Anna-Malin Karlsson: *Rekontextualisering. Om deltagarroller, verksamhetsmål och arbetsinnehåll i kedjor av butikstexter*, inom ramen för workshopen Funktionell Grammatik och kritisk textanalys - vardagliga texter i ny belysning.

Arbetspsykologiska seminariet vid Psykologiska institutionen, SU, 25 maj 2005.

- Anna-Malin Karlsson: *Skriftbruk och arbetsinnehåll. Ett språkvetenskapligt och etnografiskt perspektiv på läsande och skrivande i yrkessammanhang.*

Forskarkursen **Svenska som andraspråk ur utbildnings- och samhällsperspektiv**, Institutet för svenska som andraspråk, Göteborgs universitet, 27 maj 2005.

- Anna-Malin Karlsson: *Vad innebär skriftkompetens i dagens arbetsliv?*

Seminariet **Forskning om 'literacy' i skole, fritid og arbeid** vid Oslo universitet, 23 januari 2006.

- Anna-Malin Karlsson: *Literacy i arbeidslivet*

Workshoppen **Changing Literacies in the Knowledge-Based Economy?** i Lancaster 4-5 maj 2006. (Anna-Malin Karlsson och Per Ledin deltog.)

- Anna-Malin Karlsson: *Reading to be independent, writing to be controlled? Roles and literacies offered to workers in modern organisations.*

Konferensen **Texten, läsaren, samhället** i Stockholm 16-17 oktober 2006. (Olle Josephson, Anna-Malin Karlsson och Per Ledin deltog.)

- Anna-Malin Karlsson: *En arbetsdag i skriftsamhället.*

Folkuniversitetets seminarium **Mycket goda språkkunskaper?** i Stockholm 4 september 2007.

- Anna-Malin Karlsson: *Hur läser och skriver vi på arbetet?*

Språkfestivalen vid Umeå universitet, 30 oktober 2007.

- Anna-Malin Karlsson: *En arbetsdag i skriftsamhället*

Växjökonferensen Nationella utbildningsfrågor, Växjö kommun, 31 januari 2008.

- Anna-Malin Karlsson: *En arbetsdag i skriftsamhället*

VOX i Oslo, 19 oktober 2008.

- Anna-Malin Karlsson: gästföreläsning om Skriftbruk i arbetslivet